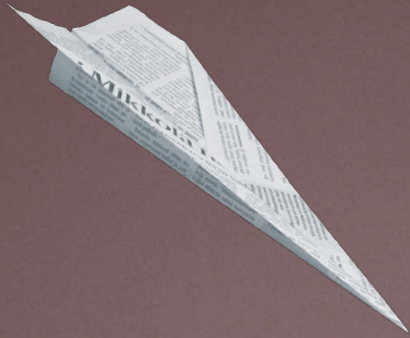

SANOMALEHTIEN LIITTO

VUOSIKERTOMUS 2015

Årsberättelse | Annual report

**AVARRA MAAILMAASI.
LUE SANOMALEHTIÄ.**

TÄNÄÄN ON HYVÄ PÄIVÄ OPPIA UUTTA.
LUE SANOMALEHTIÄ.

sanomalehtien liitto

Sisällys

Yleistä	4
Edunvalvonnan toimenpiteitä	6
Sanomalehtialan kilpailukyky ja mielikuvat	8
Uusien verkko- ja printtilukijasuhteiden synnyttäminen	11
Paikallis- ja kaupunkilehdet	12
Suomen Lehdistö	13
Laatukilpailut	14
Kansainvälinen yhteistyö	16
Koulutukset	17
Sanomalehtien Liiton jäsenet 31.12.2015	18
Henkilökunta	22
Toimielimet	22
Edustukset	24
Sammandrag	26
Summary	27

SANOMALEHTIEN LIITTO

Sanomalehtien Liitto on sanomalehtien ja kaupunkilehtien kustantajien toimialajärjestö. Se on viestintäalan yhteistä edunvalvontaa hoitavan Viestinnän Keskusliiton suurin jäsenjärjestö. Sanomalehtien Liiton jäsenenä on 123 yritystä. Liiton jäsenyritykset ovat sanoma- ja kaupunkilehtien julkaisijoita, konserniyhtiöitä, jakeluyhtiöitä, kuva- ja uutistoimistoja, markkinointiyhtiöitä ja sanomalehtipainoja. Liittoon kuuluu 237 jäsenlehteä.

Sanomalehtien Liiton tehtävä on vahvistaa monikanavaisen sanomalehdistön yhteiskunnallista merkitystä, elinvoimaa, roolia lukijalle ja mai-
nostajille johtavana viestintäkanavana ja asemaa

ihmisten arjessa.

Sanomalehtien Liitto valvoo jäsentensä etuja yhdessä Viestinnän Keskusliiton kanssa. Se edustaa sanomalehtiä muun muassa sananvapauden, journalistisen itsesääntelyn, jakelun, media-mainonnan ja mediakasvatuksen alueilla.

Liitto osallistuu myös alan kansainväliseen edunvalvontaan. Liitto tukee sanomalehtiyhtiöiden kehitystyötä ja henkilöstön osaamisen kehittämistä hankkimalla ja jakamalla tietoa sekä järjestämällä koulutustapahtumia ja laatukilpailuja. Se on myös sanomalehdistön sisäisen yhteistyön foorumi.

Vuosikertomuksessa on kuvituksena liiton jäsenilleen tuottamia ilmoituksia. Kannessa ja viereisellä sivulla esimerkkejä *Kupla*-ilmoitussarjasta.

Yleistä

Kertomusvuosi oli Sanomalehtien Liiton 107. toimintavuosi.

Vuonna 2015 liiton toiminnan painopisteitä olivat sanomalehtien ja kaupunkilehtien edunvalvonta, sanomalehtialan kilpailukyvyyn ja mielikuvan vahvistaminen sekä uusien lukijasuhdeiden synnyttäminen.

Liiton edunvalvontatyötä hallitsi vaikuttaminen puolueiden kantoihin huhtikuun 2015 eduskuntavaalien edellä ja hallitusohjelmaneuvoitteluihin vaalien jälkeen.

Juha Sipilän kolmen puolueen hallituksen ohjelmassa otettiin uusi kanta lehtien digitaalisten sisältöjen arvonlisäveroon. Suomi lupasi ryhtyä vaikuttamaan digitaalisten sisältöjen alennetun verokannan sallimisen puolesta EU:ssa. Printtitalausten arvonlisävero säilyi ennallaan kymmenessä prosentissa.

Hallitus päätti asettaa parlamentaarisen työryhmän arvioimaan Yleisradion rahoitusta ja tehtävää. Arto Satosen johtama työryhmä aloitti toimintansa vuoden lopulla. Se sai evästyksiä viestintäministeri Anne Bernerin asettamalta, Anssi Vanjoen johtamalta mediamarkkinatyöryhmältä.

Hallitusohjelmassa viitottettu postilain uudistaminen alkoi esityksellä postitoimiluvista luopumisesta. Vuonna 2016 valmisteltavassa kokonaisuuksissa arvioitavana on postinjakelun yleispalveluvelvoitteen laajuus. Sanomalehtien Liitto painotti, että vähintään viisipäiväisen perusjakelun säilyminen on sanomalehdille elintärkeää.

Postin lehtijakelua rajoittava toiminta aiheutti ongelmia. Uusi Postinen-mainosnippu poisti kaksi arkipäivää kaupunkilehtien ja paikallislehtien peittojakelujen käytöstä. Muina arkipäivinä jakeluun pääsevien tuotteiden määrää rajoitettiin. Posti kieltäytyi edelleen jakamasta kaupunkilehtiä ja sanomalehtien peittojakelua mainoskiel-totalouksiin. Asiakkuusmarkkinointiliitto joutui Kilpailu- ja kuluttajaviraston vaatimuksesta luopumaan jakelusuosituksesta, joka virheellisesti rinnasti osoitteettomat lehdet mainoksiin.

Luotettavan tiedon merkitys korostui

Mediakasvatuksen, tiedon luotettavuuden ja vastuullisen median merkitys nousivat uuteen arvoon vilkastuneessa keskustelussa netin valheutissivustoista, vihapuheesta ja infosodasta. Sanomalehtien Liitto ryhtyi aktivoimaan jäsenlehtiään vaikuttamaan paikallisella tasolla mediakasvatuksen asemaan uusissa perusopetuksen opetussuunnitelmissa. Vuoden 2016 Sanomalehtiviikon teemaksi valittiin ”Onko tämä totta?”.

Mediankäytön digitalisoituminen oli edelleen vallitseva suuntaus. Silti yli 90 prosenttia sanomalehtien tuloista kertyi painetun lehden liiketoiminnasta. Printin ja digin sisältävät yhdis-

telmätilaukset lisäsivät suosiotaan, ja noin puolet tilattavista päivälehdistä poisti valikoimastaan pelkän paperilehtitilauksen.

Sanomalehtien lakkauttamiset ovat toistaiseksi jääneet harvoiksi poikkeuksiksi. Huomattavasti yleisempää on ollut painetun lehden ilmestymispäivien vähentäminen. Näin on tehnyt viiden viime vuoden aikana yli 30 sanomalehteä. Samaan aikaan digitaalisesta julkaisemisesta on tullut kaikille lehdille arkipäivää, joskin sen tuottamat tulot ovat useimmilla lehdillä pysyneet odotuksia matalammalla tasolla. Erilaiset maksumallit nettissä yleistyivät.

Valtaosa luki sanomalehteä painettuna tai digitaalisena

Kansallisen Mediatutkimus 2015:n mukaan yhdeksän kymmenestä suomalaisesta luki sanomalehteä painettuna tai digitaalisena. Painetulla lehdellä kriteerinä oli numerokohtainen tavoittavuus ja lehden digitaalisella palvelulla viikkotavoittavuus.

Sanomalehtien lukeminen oli yleisintä 35–39- ja 55–64-vuotiaiden keskuudessa. Sanomalehdet tavoittivat peräti 94 prosenttia näiden ikäryhmien edustajista. Sama tavoittavuustaso saavutettiin myös ammattiryhmässä johtajat ja ylemmät toimihenkilöt. Opiskelijoista ja koululaisista sanomalehdet tavoittivat 86 prosenttia ja eläkeläisistä 89 prosenttia.

Ylivoimaisesti suosituin tapa lukea oli edelleen painettu lehti, joka tavoitti viikoittain lähes 80 prosenttia suomalaisista. Tietokoneella sanomalehtiä luki viikkotasolla reilut puolet suomalaisista, matkapuhelimella 40 prosenttia ja tabletilla joka neljäs.

Sanomalehdet selvästi suurin mediaryhmä

Sanomalehdet säilyttivät vuonna 2015 asemansa selvästi Suomen suurimpana mediaryhmänä. Painettujen sanomalehtien osuus mainostajien mediainvestoinneista oli 30,6 prosenttia (354 miljoonaa euroa).

Seuraavaksi suurin mainoskanava oli verkkomedia, jonka osuus oli 24,8 prosenttia (286 miljoonaa euroa). Tästä sanomalehtien verkkomainonnan osuuden arvioitiin olleen noin viidennes, joten kokonaisuudessaan sanomalehtien osuus mediamainonnasta oli yli kolmannes.

Kaupunkilehdet pystyivät ainoana painetun median ryhmänä kasvattamaan mainostulojaan. Niiden mediamainonnan määrä nousi 1,2 prosenttia 65 miljoonaan euroon. Kaupunki- ja nuortopistelehtien osuus mediamainonnasta oli 5,6 prosenttia.

Kaikkiaan mediamainontaan käytettiin 1 155 miljoonaa euroa, mikä oli 2,1 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014.

**KUNNES
TOTUUS
LÖYTYY**

**KAURA-
PUUROSTA**

LUE SANOMALEHTIÄ.

Edunvalvonnan toimenpiteitä

- Edunvalvonnan pääasia oli alkuvuonna 2015 jatkunut pitkäjänteinen vaikuttaminen vuosien 2015–2019 hallitus-ohjelmaan tiiviissä yhteistyössä Viestinnän Keskusliiton kanssa. Sanomalehtien Liiton pää tavoitteiksi oli päätetty (1) mahdollisimman alhainen, sama arvonlisäverokanta painetuille ja digitaalisille lehdille, (2) sanomalehtien viisipäiväisen jakelun turvaaminen, (3) tasapuolinen ja reilu kilpailuympäristö muun muassa Yleisradion julkisen palvelun tehtävää tarkentamalla ja (4) vahva tekijänoikeussuoja kustantajien sisältöinvestoinneille.
- Liiton tavoitteita edistettiin useilla vaalipiirikohtaisilla kansanedustajatapaamisilla yhteistyössä alueen suurimpien sanomalehtien kanssa sekä muulla päättävä viestinnällä ja tapaamisilla.
- Suomen Lehdistö teki maaliskuussa vaalikyselyn sanomalehdistön tavoitteista kaikille eduskuntapuolueille. Puoluejohtajat ilmaisivat vastauksissaan myönteisiä kantoja muun muassa Ylen tehtävän tarkempaa määrittelyä, digitaalisen alentamista ja viisipäiväisen jakeluvuorituksen säilymistä kohtaan.
- Vaikuttaminen tiivistyi huhtikuun eduskuntavaalien jälkeen hallituksen muodostamisen ja hallituksen ohjelma-neuvottelujen aikaan aktiivisena yhteydenpitona kaikkiin keskeisiin vaikuttajiin. Vuoden jälkipuoliskolla vaikutettiin hallitusohjelman toimeenpanoon.
- Juha Sipilän kolmen puolueen hallituksen ohjelmassa merkittävin muutos oli myönteinen kanta lehtitilauksen alennuksen verokannan soveltamiseen myös digitaalisissa sisältöihin. Suomi ryhtyi vaikuttamaan tämän sallimiseksi EU:ssa, jossa asian on määrä tulla päätettäväksi vuonna 2016. Printtitilauksen arvonlisävero säilyi ennallaan 10 prosentissa ja irtotilauksen vero digitilauksen tavoin yleisessä 24 prosentin verokannassa.
- Huoli moniarvoisen kotimaisen median toimintaedellytyksistä johti hallitusohjelmakirjaukseen parlamentaarisen työryhmän asettamisesta ”arvioimaan Ylen rahoitusta ja tehtävää”. Viestintäministeri Anne Berner asetti professori Anssi Vanjoen työryhmän selvittämään mediamarkkinan tilaa. Ryhmä esitti joulukuussa useita muutoksia Ylen toimintaan. Se totesi, että Yle vaikeuttaa tavoitavuusstrategiallaan huomattavasti kaupallisen median toimintaa. Eduskuntaryhmän puheenjohtaja Arto Satosen johtama parlamentaarinen Yle-työryhmä aloitti toimintansa vuoden lopulla.
- Jakeluun hallitusohjelmassa viitattiin toteamalla, että ”lainsäädäntöä kehitetään toimeenpanemalla tavara-, posti- ja henkilöstöliikenteen kokonaislakiuudistus”. Liikenne- ja viestintäministeriö käynnisti syksyllä postilain uudistuksen, jonka ensimmäisessä vaiheessa siirrytään postitoimiluvista ilmoitusmenettelyyn ja toisessa vaiheessa päätetään muun muassa yleispalveluvuorituksen laajuudesta.
- Jakeluasiat painottuivat Sanomalehtien Liiton edunvalvonnassa monella tasolla. Postilain uudistuksessa tärkeintä on turvata viisipäiväisen postinjakeluverkon säilyminen. Liitto pyrkii siihen, että viisipäiväinen jakelu turvataan kehittämällä jakelua yhdessä muiden palvelujen kanssa haja-asutusalueilla ja yhdistämällä eri jakelua taajamissa.
- Postin toimenpiteistä eniten huolta jäsenlehdille aiheutti uusi Postinen-mainosnippu, joka poisti osoitteettomien lehtien käytöstä kaksi jakelupäivää viikossa. Tästä kärsivät sekä kaupunkilehdet että paikallislehdille tärkeät peittojakelut. Moni lehti vaihtoi ilmestymispäivää, koska torstai poistui Postin valikoidusta, tai jakelijaa, jos vain mahdollista. Muinakin päivinä jaettavien tuotteiden määrää rajoitettiin. Liitto keräsi tietoa Postisen tuottamista ongelmista jäsenlehdille ja toimitti ne Postille. Posti päätti vaihtaa jakamattoman päivän torstai-keskiviikkoon, mikä vain siirsi ongelman lehdtä toisille. Posti lievensi muiden päivien jakorajoituksiaan, joiden piti alun perin tulla voimaan vuoden 2016 alussa.
- Liiton tekemä toimenpiteidenpyyntö Kilpailu- ja kuluttajavirastolle osoitteettomien lehtien jakelun sallimiseksi mainoskieltotalouksiin johti tuloksiin, kun virasto määräsi Asiakkuusmarkkinointiliiton marraskuun loppuun mennessä muuttamaan jakelusuositustaan. ASML luopui kokonaan itsesääntelysuosituksestaan, jossa kaupunkilehdet ja sanomalehtien peittojakelut luokiteltiin mainoksiksi, joita ei saisi jakaa Ei mainoksia -talouksiin. Posti ilmoitti, ettei se ainakaan toistaiseksi muuta omaa jakokäytäntöään. Valtiosa yksityisistä jakeluyhtiöistä jakoi jo lehdet kuluttajien tahdon mukaisesti myös mainoskieltotalouksiin.
- Liitto aloitti Sanomalehti muuttuvassa koulussa -projektin, jolla aktivoidaan jäsenlehtiä vaikuttamaan paikallisella tasolla perusopetuksen uusiin opetussuunnitelmiin. Nämä tarjoavat sanomalehdille monia mahdollisuuksia syventää yhteistyötään koulujen kanssa sekä tiedonhankinnassa että mediakasvatuksessa.
- Liitto keräsi ja tilastoi jäsenyritysten liiketoiminnan perustiedot, kuten liikevaihdot, levikkitulot, mediamyynnin tulot ja henkilöstömäärät. Tietoja hyödynnettiin edunvalvonnassa ja viestinnässä. Osa tiedoista julkaistiin Suomen Lehdistön vuosinumerossa.

Pidä ääntä.

Puolusta heikompia.

Kyseenalaista oma näkemyksesi

ja etsi joku, joka on sinua vastaan.

Sano ääneen, kuinka rakastat.

Ilmaise pettymyksesi.

Ota kantaa johonkin, johon sinulla

ei ole kantaa.

Aloita keskustelu vain siksi,

että voit tehdä niin.

Yllätä kaikki mielipiteelläsi.

Kerro vitsi.

Opettele uusi kieli ja käytä sitä.

Seiso sanojesi takana.

VIETÄ KANSAINVÄLISTÄ
SANANVAPAUDEN
PÄIVÄÄ 3.5.

sanomalehtien liitto

Sanomalehtialan kilpailukyky ja mielikuvat

Liiton viestintä painottui myönteisten ja kiinnostavien tutkimustulosten julkaisemiseen. Laajimmin levisivät toukokuussa julkistettut tutkimukset luotettavimmista medioista ja eduskuntavaaliehdokkaan valinnan tietolähteistä. Myös SanomalehtiViikolla julkistettu kartoitus opettajien halukkuudesta hyödyntää sanomalehteä osana opetusta kiinnosti mediaa.

Sanomalehtien kovin uutiskilpailija on Yle

TNS Gallupin tekemä Medioiden mielikuvat ja sanomalehtien asiakaspysyvyys TRI*M 2015 -tutkimus vahvisti uutisten ja ajankohtaisasioiden erittäin kovan kilpailutilanteen. Painetuilla sanomalehdillä on suurin riski menettää liiketoimintaa Ylen televisio- ja radiokanaville. Sanomalehtien maksullisten digipalvelujen kovimmat kilpailijat ovat Ylen televisiokanavat, sanomalehtien maksuttomat digipalvelut, painetut sanomalehdet, ulkomaiset tietolähteet ja Ylen digitaaliset palvelut. Ryhmässä, joka käyttää sanomalehtisisältöjä vain sanomalehtien ilmaisina digitaalisina palveluina, kovinta kilpailua synnyttävät Ylen televisiokanavat, kaupalliset televisiokanavat, painetut sanomalehdet, iltapäivälehtien digitaaliset palvelut ja ulkomaiset tietolähteet.

Uutisten ja ajankohtaisasioiden kilpailutilanteen ja riskikartoituksen tuloksissa oli myönteistä se, että jopa ilmaisia sanomalehtisisältöjä lukevien keskuudessa painetut sanomalehdet nousivat kilpailijoina kolmen kärkeen. Ilmaisesta palvelusta on siis mahdollista saada siirtymää painettujen sanomalehtien puolelle, ehkä jopa maksaviksi tilaajiksi asti.

Kokonaistavoittavuus korkealla tasolla

Reuters-instituutin Digital News Report 2015 -tutkimuksen mukaan Suomi on kahdentoista verrattun maan joukossa edelleen selvä ykkönen sanomalehtien kokonaistavoittavuudessa. Painettujen sanomalehtien ja sanomalehtien digitaalisten palveluiden yhdistetty tavoittavuus oli 93 prosenttia.

90 prosenttia suomalaisista lukee sanomalehtiä

Kansallisessa Mediatutkimuksessa (KMT) 2015 mukana olevien 38 sanomalehden yhteistavoittavuus oli 90 prosenttia. Molempien tutkimusten tulokset todistavat sanomalehtien olevan erittäin vahvasti mukana lähes jokaisen suomalaisten arjessa. Sanomalehtien digitaaliset palvelut tavoittivat vuonna 2015 viikoittain jo hieman useamman suomalaisen kuin painetut sanomalehdet.

Ylivoimaisesti suosituin tapa lukea oli edelleen

painettu lehti, joka tavoitti viikoittain lähes 80 prosenttia suomalaisista. Tietokoneella sanomalehtiä luki viikottasolla reilut puolet suomalaisista, matkapuhelimella 40 prosenttia ja tabletilla joka neljäs.

Vuoden lopussa toteutetun Yhteisöllistyvä media 2015 -tutkimuksen mukaan suomalaiset arvioivat lukevansa sanomalehtiä viiden vuoden kuluttua entistä enemmän digitaalisina palveluina, mutta painettu sanomalehti ennakoidaan edelleen käytetyimmäksi. Suomalaisista 29 prosenttia arvioi, että ei lue lainkaan maksullista sanomalehteä viiden vuoden kuluttua. Tulos on kasvanut kolmen mittausvuoden aikana tasaisesti parin prosenttiyksikön vuosivauhdilla.

Verkko on alle 55-vuotiaiden suomalaisten pääasiallinen uutislähde

Suomalaisista täysi-ikäisistä 46 prosenttia nimesi pääasialliseksi uutislähteekseen verkkomedian, ilmeni Viestintäalan tutkimussäätiön (VTS) rahoittamasta Reuters-instituutin tutkimuksesta. Mitä nuoremmasta ikäryhmästä oli kysymys, sitä suurempi oli verkon merkitys.

80 prosenttia 18–24-vuotiaista suomalaisista ilmoitti pääasialliseksi uutislähteekseen verkon (mukaan lukien sosiaalinen media). Verkon merkitys laski tasaisesti ikäryhmän vanhetessa, mutta säilyi ykkösenä kaikissa alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä. Ikäryhmästä riippuen painetut sanomalehdet mainitsi pääasialliseksi uutisvälineekseen 8–17 prosenttia suomalaisista.

Sanomalehtien kannalta hyvä uutinen oli se, että uutiset haetaan verkossa ennen kaikkea perinteisistä medioista. 63 prosenttia suomalaisista menee uutisia lukiessaan suoraan uutisbrändin omille sivuille. Välikäsien, kuten Facebook tai Twitter, kautta uutiset löysi 28 prosenttia suomalaisista. Verkon uutisvideoita oli keväällä 2015 seurannut joka viides suomalainen.

Verkkouutisista maksaneiden osuus ennallaan

Reuters-instituutin tutkimuksen mukaan verkkouutisista maksaneiden osuus, 14 prosenttia, oli pysynyt ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Suomalaisista, jotka eivät olleet maksaneet verkkouutisista, vain kahdeksan prosenttia olisi valmis maksamaan digitaalisista uutissisällöistä jatkossa. Maksuhalukkaiden määrä laski edellisvuodesta kolme prosenttiyksikköä. 69 prosenttia verkkouutisista maksaneista oli maksanut jatkuvalla maksutavalla, vajaa neljännes kertaluonteisesti.

Sanomalehti on arvostetuin ja asiantuntevin media

Suomalaisten mielestä sanomalehdet ovat selvästi arvostetumpia, asiantuntevampia, uskottavampia, luotettavampia ja laadukkaampia kuin muut mediaryhmät, todensi TNS Gallupin media-valikoltaan ajantasaistettu Medioiden mielikuvat ja sanomalehtien asiakaspysyvyys TRI*M 2015 -tutkimus.

Digitaalisten palveluiden kilpailukentässä sanomalehtien digitaaliset palvelut peittosivat muiden mediaryhmien digipalvelut ajankohtaisuudessa, uutisoinnin nopeudessa, hyödyllisyydessä, edistyskäsilyssä, asiantuntevuudessa, kiinnostavuudessa ja uudistuvuudessa.

Vertailtaessa painetun sanomalehden ja sanomalehtien digitaalisten palvelujen mielikuvia, oli paperilehti edelleen ylivoimainen mielikuvavoittaja. Tutkimuksessa mitattujen 44 myönteisen ominaisuuden osalta painettu lehti oli ylivoimainen 37 ominaisuuden osalta. Digitaalisten sanomalehtien vahvuuksia olisi tärkeää saada kehitettyä selvästi lähemmäksi painettujen sanomalehtien mielikuvatasoja, jotta maksuhaluus digitaalisista sisällöistä lisääntyisi.

Sanomalehdet päihittivät luotettavuudessa myös Ylen

Sanomalehdet jättivät Ylen taakseen medioiden luotettavuudessa. IRO Researchin maaliskuussa 2015 tekemän tutkimuksen mukaan 73 prosenttia suomalaisista piti painettuja sanomalehtiä luotettavina. Ylen televisiokanavia piti luotettavina 70 prosenttia ja Ylen radiokanavia 64 prosenttia suomalaisista. Vuotta aiemmin sanomalehdet ja Yle olivat luotettavuudessa samalla 74 prosentin tasolla.

IRO:n tutkimuksessa selvitettiin myös suomalaisille tärkeimpiä uutislähteitä. Kolme tärkeintä uutislähdettä olivat painetut sanomalehdet (64 %), Ylen televisiokanavat (60 %) ja Ylen radiokanavat (39 %). Sanomalehtien maksuttomat digitaaliset palvelut (26 %) sijoituivat neljänneksi. Sosiaalinen media ei sen sijaan ollut suomalaisille tärkeä uutislähde, paitsi tutkimuksen nuorimmalle ikäryhmälle, 18–24-vuotiaat. Tässä ikäryhmässä kolme tärkeintä uutislähdettä olivat painetut sanomalehdet, sanomalehtien maksuttomat digitaaliset palvelut ja Facebook.

Sanomalehti ylivoimainen eduskuntavaalien ehdokasvalinnassa

Kevään 2015 eduskuntavaaleissa äänestäneistä suomalaisista 51 prosenttia oli saanut eniten tietoa oman ehdokkaan valintaan painetuista

**"PAINETTU, VERKKO,
TABLETTI TAI MOBIILI.
KAIKKIEN SANOMALEHDEN
MUOTOJEN AVAAMISTA
YHDISTÄÄ TUNNE
PÄÄSYSTÄ LUOTETTAVAN
TIEDON ÄÄRELLE."**

sanomalehtien liitto

sanomalehdistä. Seuraavaksi eniten tietoa IRO Researchin tutkimuksen mukaan saatiin Ylen televisiokanavista (31 %), Ylen digitaalisista palveluista (24 %) ja sanomalehtien maksuttomista digitaalisista palveluista (22 %). Sosiaalisen median merkitys ehdokasvalinnan tukena jäi olemattomaksi.

Politiikkaan liittyviä uutisia seurattiin säännöllisesti eniten painetuista sanomalehdistä ja Ylen televisiokanavilta.

Mainonta sanomalehdessä on suomalaisille mieluisinta

Suomalaisilta kysyttiin syyskuussa 2015, mistä he mieluiten lukevat, katsovat tai kuuntelevat mainoksia. IRO Researchin tekemässä tutkimuksessa 45 prosenttia suomalaisista valitsi mieluisimmaksi mainoskanavaksi painetut sanomalehdet, kun toiseksi tullut televisio sai vain 12 prosentin kannatuksen. Painettujen sanomalehtien suosio kasvoi kaksi prosenttiyksikköä, muiden mediaryhmien tasot säilyivät edellisvuoden tasolla. Painettujen kaupunkilehtien ryhmää piti mieluisimpana 10 prosenttia suomalaisista. Sosiaalisen median palveluita ei pitänyt mieluisana mainoskanavana juuri kukaan suomalainen. Painettujen sanomalehtien ykkössijan suomalaisille mieluisimpana mainosvälineenä vahvisti myös Yhteisölistyvä media 2015 -tutkimus.

Paikallisuus vahvuus myös mainostajille

Mainostajien kiinnostus painettuja lehtiä kohtaan on laskenut vuosi toisensa perään, vaikka kuluttajien myönteisyys sanomalehtiä kohtaan mainontakanavana on jopa vahvistunut. Liitto selvitti ilmeistä ristiriitaa alkuvuodesta viiden päivittäistavarakaupan päättäjän ja vuoden lopussa viidentoista valtakunnallisesti merkittävän, eri toimialoja edustavien mainostajan kvalitatiivisilla haastattelututkimuksilla.

Tutkimuksen mukaan mainostajat toivovat sanomalehdistä nykyistä aktiivisempaa lähestymistä heitä kohtaan. Mainostajat halusivat kernaasti tehdä yhteistyötä sanomalehtitalojen kanssa. Kaupan päättäjät arvostivat sanomalehtitalojen isoja kehitysresursseja, luotettavuutta kumppanina, paikallista merkitystä ja hyvää kokonaistavoittavuutta. Mainostajien mielessä sanomalehtien lähes korvaamattomat vahvuudet kiteytyivät sanoihin paikallisuus, käyttöliittymä, näkökulmat ja uutis- ja luotettavuusarvo.

Vertailutietoa muista Pohjoismaista

Sanomalehtien Liitto käynnisti vuoden lopussa Uutismedian uudet liiketoimintamallit Pohjoismaissa -tutkimuksen. Tutkimuksen tekijöiksi valittiin Helsingin yliopiston Viestinnän tutkimuskeskus CRC ja Turun yliopiston Brahea-keskus. Viestintäalan tutkimussäätiö myönsi hankkeelle rahoitustukea.

Sanomalehteä lukemalla syntyvät keskustelunaiheet ja maailma avartuu

Liitto tuotti ilmoitusaineistot kahteen erilaiseen lukijasuhdetta vahvistavaan mielikuvakampanjaan. Kuplat-sarjan neljä aihetta kuvastavat sanomalehtien lukemisesta saatavaa hyötyä uuden oppimisen, lukuisten keskustelunaiheiden ja maailman avartumisen kautta. Kuuden ilmoitusaiheen humoristinen Kunnes-sarja leikittelee sanonnoilla ja tutuilla mainoslauseilla ja kehottaa lukemaan sanomalehtiä. Useista aineistoista tuotettiin myös bannerit lehtien verkkopalveluiden käyttöön. Uudet aineistot testattiin lehtien lukijajaneleissa. Tulosten mukaan ilmoitukset ovat erittäin persoonallisia, positiivisia ja ne luovat myönteistä mainostajamielikuvaa. Tammikuussa 2016 Pohjalaisessa julkaistu Näe nenäsi pidemmälle -ilmoitus oli Kärkimedian RAM-paneelin huomatuin mainos.

Mediamyynnin tueksi tuotettiin ilmoitusaineisto painetun sanomalehden ylivoimaisesta asemasta suomalaisten mieluisimpana mainosvälineenä.

Sananvapauden päiväksi 3.5. tuotettiin kaksi

erilaista ilmoitusta. "Kalterit" kuvasti voimakkaalla visuaalisella ilmeellä sananvapauden rajoittamista ja sananvapauden tilaa maailmalla. Lempeämpi "Kirjoituskone" kehotti jokaista käyttämään sananvapautta. Liiton tuottama sananvapauden päivän ilmoitus julkaistaan vuosittain noin 50 jäsenlehdessä. Vuoden 2015 molemmat ilmoitukset pyydettiin oppikirjasarja Särmän opetusmateriaaliksi.

Mediapäivä 2015

Mediapäivä kokosi edellisvuoden tapaan alan ammattilaiset, yritysjohtajat ja yhteiskunnalliset vaikuttajat yhteen. Vuoden 2015 teema oli "Sisälöt elämään". Osallistujamäärä kasvoi entisestään 470 henkilöön. Mediapäivä toteutettiin Sanomalehtien Liiton, Viestinnän Keskusliiton, Aikakausmedian, Graafisen Teollisuuden ja Suomen Kustannusyhdistyksen yhteistyönä.

Sanomalehtien Liiton Tiedosta tulevaisuus-aamupäivässä luodattiin tulevaisuuden mediankäyttäjää, sanomalehtien yhteiskunnallista roolia, digitaalisen uutisen luotettavuutta ja asiakkuuden arvon kasvattamista digitaalisessa ajassa.

Koko media-alan yhteisessä iltapäivässä kansainvälistä osaamista jakoivat hollantilainen Blendle ja amerikkalainen Google. Tilaisuuden avasi liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner. Julkisuuuteen nousivat erityisesti Mediapäivässä julkistetut tutkimukset "Kotimaisen mediatarjonnan merkitys suomalaisille" ja "Painotuotteiden tehokkuus mainosvälineenä digitaalisella aikakaudella". Lisäksi paneelikeskustelussa esitetyt näkemykset mediasta ja Googlen News Partnerships -yksikön johtaja Madhav Chinnappa ylittivät uutiskynnyksen.

Vanhojen lehtien digitointi liiketoiminnan hyödyksi

Vanhojen sanomalehtien digitointia ja hyödyntämistä liiketoiminnassa on selvitetty useita vuosia Kansalliskirjaston ja muutamien lehtien hankkeissa. Vuonna 2015 työ eteni EU-rahoitteisessa Aviisi-projektissa.

Sanomalehtien Liitto selvitti jäsenlehtiensä ja Kopioston kanssa, miten vanhojen, digitoitujen lehtien tekijänoikeudet voidaan hankkia Kopiostosta uuden, arkistoja koskevan sopimuslisenssin avulla. Oikeudet vanhojen lehtien digitointiin ja sisältöjen julkaisemiseen digitaalisessa muodossa ovat ostettavissa Kopiostosta, joka edustaa tässä kysymyksessä tekijäryhmiä. Lupamallin hinnoittelun perusteet määritellään keväällä 2016.

Uusien verkko- ja printtilukijasuhteiden synnyttäminen

Sanomalehtiviikkoa vietettiin 2.–6.2.2015. Jäsenlehdet toimittivat viikon aikana kouluihin ja päiväkoteihin yhteensä lähes 700 000 painettua lehteä. Sanomalehtiviikolla julkaistiin uudet verkkosivut www.sanomalehtiopetuksessa.fi. Sivuille on koottu kaikki liiton tuottama opettajille suunnattu mediakasvatusaineisto. Sanomalehtiviikolla verkkosivuilla oli koottuna yli sata digilehtensä opetuskäyttöön avannutta lehteä. Helmikuun ensimmäisellä viikolla sivuilla julkaistiin myös Journalistin ohjeisiin pureutuva Millainen toimittaja olisit? -testi.

Liitto kartoitti ennen Sanomalehtiviikkoa opettajien kokemuksia Sanomalehtiviikosta ja sanomalehtien opetuskäytöstä. Kyselyyn vastanneista yli tuhannesta opettajasta yli 80 prosenttia koki sanomalehden hyödyntämisen tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi. Lähes kaikki opettajat aikoivat käyttää sanomalehteä opetuksessaan myös tulevaisuudessa.

Keväällä 2015 järjestettiin sanomalehti opetuksessa -koulutuspäivä kulttuuritehdas Korjaamolla Helsingissä. Siihen osallistui jäsenlehtien sanomalehti opetuksessa -yhteyshenkilöitä.

Syksyllä 2015 käynnistyi Sanomalehti mukana muuttuvassa koulussa -projekti. Siinä kannustetaan uudenlaiseen sanomalehtien ja koulujen yhteistyöhön opetussuunnitelmien uudistuessa. Osana projektia tuotettiin OPS-opas jäsenlehdille.

Projektityöntekijä kiersi jäsenlehdissä ja auttoi projektien suunnittelussa.

Vuonna 2015 ilmestyi kaksi uutta oppimateriaalia. Yläkoululaisille suunnattu *Verkon valtiat. Miten iltapäivälehti taipuu median murrokseen* -video-oppimateriaali avaa iltapäivälehtien journalismia kuudesta eri näkökulmasta. *Nuoret estradille #1 Äänenavaus* -materiaali antaa käytännön työkaluja mediakasvatukseen nuorisotyössä.

Mediakasvatukselliset oppituntivinkit ilmestyivät 17 kertaa. Vuoden lopussa oppituntivinkit uudistuivat niin, että vanhojen vinkkien hyödyntäminen on entistä helpompaa. Vinkkejä voi nyt hakea ikäryhmän, oppiaineen ja laaja-alaisen kokonaisuuden mukaan.

Luetko sinä? -kampanja järjestettiin yhteistyössä Suomen Kustannusyhdistyksen kanssa viidettä kertaa. Kampanjaan osallistui yli 9 400 kasiluokkalaista.

YK:n kansainvälisenä lukutaitopäivänä toteutettiin Lukuhaaste-kampanja yhteistyössä Suomen pakolaisavun kanssa. Keväällä 2015 järjestettiin yhteistyössä Aikakausmedian kanssa Turun aluekirjastoissa mediakasvatuksellinen lehtiseikkailu. Liitto oli mukana myös Tampereen yliopiston Nuoret estradille -hankkeessa, jonka osana järjestettiin koulutuspäivä Helsingissä Annantalolla.

Paikallis- ja kaupunkilehdet

Paikallislehdet

Jakelu pysyi edelleen paikallislehtikustantajien keskustelujen pääaiheena. Postin markkinoille tuoman Postinen-tuotteen vaikutukset näkyivät paikallislehdissä muun muassa ilmestymispäivämuutoksina. Liiton roolina oli toimia tiedon kerääjänä ja välittäjänä sekä vaikuttajana Postin suuntaan.

Paikallislehtikilpailu toteutettiin nyt kolmannen kerran yhteistyössä Tampereen yliopiston journalismin tutkimusyksikön kanssa. Kilpailun voittajat palkittiin marraskuussa Suurten Lehtipäivien iltajuhlissa Kouvolassa.

Paikallislehtipäivät järjestettiin nyt ensimmäisen kerran osana Suuria Lehtipäiviä, jotka kokosivat Kouvolaan lähes 160 paikallis- ja kaupunkilehtien tekijää.

Paikallislehtien vuosittaista tunnustuspalkintoa, valtakunnallista Antti-patsasta ei tänä vuonna jaettu. Paikallislehdet päätyivät ratkaisuun kiinnittääkseen huomiota Postin toimintaan, joka hinnankorotuksillaan heikentää paikallislehtien toimintaedellytyksiä. Paikallislehdet jakoivat vuoden aikana yli 20 paikallis- ja maakunta-Anttia eri puolilla Suomea henkilöille, jotka ovat aktiivisella tiedottamisella ja paikallisella toiminnalla auttaneet paikallislehteä hoitamaan omaa tiedotustehdänsä.

Kaupunkilehdet

Mainoskieltosuosituksen muuttamisessa saavutettiin välitavoite, kun Asiakkuusmarkkinointiliitto (ASML) lopetti osoitteettoman jakelun itsesäätelyn marraskuun lopussa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto katsoi Sanomalehtien Liiton tekemän toimenpidepyynnön mukaisesti, että suositus oli kiellettyä kilpailijoiden välistä yhteistyötä, ja vaati sen muuttamista.

Liitto käynnisti alkuvuodesta Jakelun mallisopimus -projektin. Tavoitteena oli luoda erityisesti kaupunkilehtien jakelupalveluiden oston tueksi väljä mallisopimus, josta ilmenee selkeästi, mistä asioista tulee ja voidaan sopia jakelupalveluita ostaessa. Marraskuussa valmistunut mallisopimus antaa ohjeita jakelusopimuksen laatimiseen luonnostelemalla sopimuksen eri osia ja kommentoimalla niitä.

Kaupunkilehtipäivä järjestettiin nyt ensimmäisen kerran osana Suuria Lehtipäiviä, jotka kokosivat Kouvolaan lähes 160 paikallis- ja kaupunkilehtien tekijää.

Vuoden kaupunkilehti -kilpailu ja kaupunkilehtien kuvakilpailu järjestettiin yhteistyössä Haaga-Helia ammattikorkeakoulun kanssa. Kilpailun voittajat palkittiin marraskuussa Suurilla Lehtipäivillä Kouvolassa.

Joensuussa ilmestynyt Karjalan Heili oli vuoden 2015 paras kaupunkilehti. Toiseksi kilpailussa sijoittui espoolainen Länsiväylä ja kolmannen sijan nappasi Uusi Rovaniemi. Kunniamaininnan sai Selänne-lehti Haapajärveltä. Kuvassa vasemmalta oikealle: Karjalan Heilin toimittaja Arttu Laakkonen, toimittaja Aimo Salonen ja päätoimittaja Arttu Käyhkö, Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oy:n julkaisuliiketoiminnan johtaja Alpo Ohtamaa, Uusi Rovaniemi -lehden päätoimittaja Leena Talvensaari ja Länsiväylän uutispäällikkö Minna Airamaa.

SuomenLehdistö

MEDIA-ALAN OMA LEHTI • NRO 6 • 30.9.2015 • PERUSTETTU VUONNA 1930

HSS MEDIAN Sevendays.fi-sivusto syntyi työntekijöiden bloggausharrastuksesta. Kävijöitä on paljon, ja ilmoitustuottotavoite täyttyi etuajassa. **25 Sivut 14-16**

Olga Ivanisheva: Vallanpitäjien raha ohjaa Venäjän mediaa. **25 Sivut 20-23**

Työtehtävien laajennuttava

Tema Tahvi-Pietarilla uskoo monitekemiseen mutta myös printtiin. **25 Sivut 8-9**

Suut suppuun verkossa
Keskustelupalstojen vilapuhe tympii sanomalehtiä. **25 Sivut 4**

Kulut kasvavat konsernissa
Palkkilehti pärjää paremmin yksin, kirjoittaa Mika Laine. **25 Sivut**

Uudet kanavat kiehtovat
Mediatolot testaavat Instagramia, WhatsAppia ja Periscopaa. **25 Sivut**

Suomen Lehdistö

Liiton julkaisema Suomen Lehdistö jatkoi kehittämistään media-alan omana lehtenä, joka tarjoaa hyödyllistä tietoa ja näkemyksiä kaikille media-alalla työskenteleville ja mediasta kiinnostuneille. Se kertoi mediamaailman muutoksista sanomalehdistön näkökulmaa painottaen.

Suomen Lehdistössä käsiteltiin vuoden aikana laajoilla selvityksillä muun muassa erilaisia verkon maksumalleja, eduskuntapuolueiden mediakantoja, sanomalehdistön tulevaisuuden haasteita Suomen lisäksi Yhdysvalloissa ja Venäjällä, keskustelupalstojen moderointia, mediatalojen kokeiluja uusissa sosiaalisen median kanavissa sekä sanomalehtien kaupunkiliitteitä. Lehden tuottamat uudet tiedot levisivät alan uutisina myös muihin medioihin.

Suomen Lehdistö ilmestyi vuonna 2015 painettuna kahdeksan kertaa. Kesällä julkaistu numero 4 oli Suomen sanomalehden 2015 -erikoisnumero.

Keväällä 2015 uudistetut responsiiviset suomenlehdistö.fi-verkkosivut täydensivät printtilehden tarjontaa vapaasti luettavilla media-alan uutisilla. Verkkosivuilla julkaistiin vain pieni osa painetun lehden sisällöistä. Verkon uutisia jaettiin aktiivisesti Twitterissä ja Facebookissa.

Suomen Lehdistön digilehti uudistettiin samoin keväällä 2015. Digilehden lukuoikeus liitettiin osaksi kaikkia lehden tilauksia. Myös printtilehden ulkoasua ja rakennetta uudistettiin.

Lehden mediamyynnistä vastasi Timo Järvenpää/Rockfun. Lehti painettiin Botnia Printissä Kokkolassa.

Laatukilpailut

Liitto järjesti neljä journalistista laatukilpailua. Keväällä palkittiin vuoden parhaat jutut ja sivut ja syksyllä parhaat paikallis- ja kaupunkilehdet.

Paras juttu -kilpailu

Uutissarjan voittajan, rikos- ja oikeustoimitaja Tuomas Rimpiläisen Aamulehden kirjoittama juttu on tuomariston mukaan oivallinen esimerkki siitä, miten sanomalehti uutinen palvelee lukijaa: toimittaja jalkautuu mökkimurto-sarjasta kärsivälle Näsijärvelle ja tarkistaa lukijoiden pyynnöstä, onko heidän kiinteistöihinsä tunkeuduttu.

Sivukilpailu

Helsingin Sanomat palkittiin levikiltään suurempien lehtien kilpailun uutissarjan parhaana. Tuomariston mukaan palkitun aukeaman (21.12.2014) pääkuva maanjäristyskäyrästä on taitavasti ideoitu. Siinä on löydetty uusi, kiinnostava näkökulma paljon käsiteltyyn aiheeseen. Palkinnon vastaanotti toimituspäällikkö Ari Kinnari.

Kaupunkilehtien kilpailut

Joensuussa ilmestynvä Karjalan Heili oli vuoden 2015 paras kaupunkilehti. Tuomariston mukaan Karjalan Heili on hyväntuulinen kaupunkilehti, jonka jutuissa on tunnetta: se otsikoi rohkeasti ja uskaltaa käyttää huumoria. Kuvassa toimittaja Aimo Salonen ja päätoimittaja Arttu Käyhkö.

Paikallislehtikilpailu

Siilinjärvellä ilmestynvä Uutis-Jousi voitti kerran viikossa ilmestyvien lehtien sarjan. Tuomariston mukaan lehti on vahvasti asialähtöinen ja monipuolinen paikallislehti, joka ei vain esitä tietoa vaan tuottaa sitä myös itse. Kuvassa päätoimittaja Seppo Timonen.

Laatukilpailuissa palkitut

Paras juttu -kilpailu

Uutiset

1. Tuomas Rimpiläinen, Aamulehti: Rikossarja päättyi, kun iäkäs rouva istui kuuntelemaan murtoimesta
2. Anna Kivinen, Keskisuomalainen: Kampuksen pitkä piina
3. Katja Kuokkanen & Samuli Laita, Helsingin Sanomat: Varastosta rakentui luvaton saarimökki

Näkökulmat

1. Petri Karjalainen, Koillissanomat: Suvaitsevaiset kuusamolaiset
2. Ulla Appelsin, Ilta-Sanomat: Pikkuveljeni, alkoholisti
3. Tapani Luotola, Keskisuomalainen: Terijoen näytelmä toistuu

Feature

1. Ann-Mari Huhtanen, Helsingin Sanomat: Pyhtään mansikkarauha 2014
2. Marko Lempinen, Urheilusanomat / Ilta-Sanomat: Raaka totuus lätkävanhemmista
3. Risto Pyykkö, Lapin Kansa: Nopean linnun siivellä

Paras juttu -kilpailuun osallistui 202 juttua.

Kilpailun tuomaristo: vapaa toimittaja, yrittäjä Ville Blåfield, vapaa toimittaja Tuomas Muraja ja toimittaja Salla Vuorikoski, MTV Uutiset

Parhaat sivut

Etusivu/premiääri (Levikki yli 10 000)

1. Helsingin Sanomat 21.12.2014
2. Salon Seudun Sanomat (95-vuotisjuhlanumeron kansi)
3. Maaseudun Tulevaisuus 26.9.2014

Etusivu/premiääri (Levikki alle 10 000)

1. Nokian Uutiset 17.1.2014
2. Västra Nyland 15.8.2014
3. Pietarsaaren Sanomat 9.5.2014

Feature (Levikki yli 10 000)

1. Vasabladet 10.8.2014: "Hårt klimat"
2. Lapin Kansa 9.11.2014: "Valmiina talveen"
3. Helsingin Sanomat 28.9.2014, "Tänä iltana Estonialla"

Feature (Levikki alle 10 000)

1. Itä-Häme 19.6.2014: "Pakkauskoko kasvaa kun lapsiperhe lähtee juhannusostoksille"

2. Västra Nyland 19.7.2014: "De tänjer på sina gränser"
3. Loimaan Lehti 26.4.2014: "Yhteisön tahdissa"

Raati arvioi kaikkiaan 159 sanomalehtisivua.

Kilpailun tuomaristo: AD Janne Hulkkonen, Origine ky, toimitusjohtaja, osakas Teemu Ollikainen, Suunnittelutoimisto BOTH Oy ja toimitussihteeri Taru Ukkola, Kauppalehti

Vuoden kaupunkilehti 2015

1. Karjalan Heili
2. Länsiväylä
3. Uusi Rovaniemi

Haaga-Helian opiskelijaraadin myöntämä kunniamaininta: Selänne

Vuoden kaupunkilehtikilpailuun osallistui 21 lehteä.

Tuomaristo: Haaga-Helia ammattikorkeakoulun journalistiopiskelijat Emma Karki, Sandra Lampu, Ellinoora Lievonon, Kati Oksman, Anu Vahe-risto ja Mari Yli-Sirniö ohjaajanaan journalismin lehtori Sari T. Tiirö ja ammatilaisjäsenenä Seinäjoen kaupungin vs. viestintäpäällikkö Krista Rintala ja emerituspäätoimittaja, vapaa toimittaja Jouko Pensaari

Vuoden kaupunkilehtikuva 2015

1. Johanna Erjonsalon kuva: Tsunami pyyhki Terhin elämän uusiksi.
2. Johanna Erjonsalon kuva: Lumilautailijoilta meni harrastuspaikka.
3. Toni Rasinkankaan kuva: Mennäänkö piiloleikkipuistoa

Vuoden kaupunkilehtikuvakilpailuun lähetettiin 32 kuvaa. Kilpailun tuomari: valokuvaaja Jussi Nukari, STT-Lehtikuva.

Vuoden kaupunkilehtijuttu 2015

1. Veera Vasara, Uusi Rovaniemi, Hoitaja toi huolensa julki
2. Tiina Nousiainen, Lounais-Lappi, Inhimillistä ylellisyyttä
3. Anne Torvinen, Uusi Rovaniemi, Persu ja mamu – hyvät ystävät

Vuoden kaupunkilehtijuttukilpailuun lähetettiin 57 juttua.

Kilpailun tuomari: kotimaantoimituksen esimies Mira Mäkelä, Helsingin Sanomat.

Paikallislehtikilpailu

Kerran viikossa ilmestyvät lehdet

1. Uutis-Jousi
2. UutisOiva
3. Kaarina-lehti

Kaksi kertaa viikossa ilmestyvät lehdet

1. Ylä-Satakunta
2. Loviisan Sanomat
3. Kankaanpään Seutu

Kolme kertaa tai useammin ilmestyvät lehdet, toimitus alle 10

1. Raahen Seutu
2. Pietarsaaren Sanomat
3. Nokian Uutiset

Kolme kertaa tai useammin ilmestyvät lehdet, toimitus 10 tai yli

1. Västra Nyland
2. Östnyland
3. Itä-Häme

Paikallislehtien verkkolehtien voittajat

Kerran viikossa ilmestyvät lehdet
Sydän-Hämeen lehti

Kaksi kertaa viikossa ilmestyvät lehdet
Jämsän Seutu

Kolme kertaa tai useammin ilmestyvät lehdet
Åbo Underrättelser

Paikallislehtikilpailuun osallistui 76 lehteä ja 35 verkkopalvelua.

Tuomaristo: journalistiikan ja visuaalisen journalismin opiskelijoista koostuva opiskelijaryhmä Tampereen yliopiston median, viestinnän ja teatterin yksikössä.

Koulutukset

Uusia näkymiä sanomalehtien tulevaisuuteen – Sanomalehtien Liiton Kevätseminaari 7.5.2015 Tampere

Seminaarissa haettiin uusia näkymiä sanomalehdistön liiketoiminnan tulevaisuuteen, keskusteltiin Yleisradion tehtävästä mediamarkkinoilla, esiteltiin kustantajien uusia yhteistyöalueita ja pohdittiin sisältömarkkinoinnin mahdollisuuksia. Esiintyjinä Tomi Härmä, Atte Jääskeläinen, Pekka Lakka, Riitta Pollari, Bo-Magnus Salenius, Jaakko Tapaninen, Kai Telanne ja Marko Toivari.

Osallistujia 160

Suuret Lehtipäivät – Paikallislehtipäivät & Kaupunkilehtipäivät 5.–6.11.2015 Kouvola

Paikallislehtipäivät ja Kaupunkilehtipäivät järjestettiin ensimmäistä kertaa yhtenä tilaisuutena.

Suurten Lehtipäivien yhteisissä osuuksissa aiheina olivat jakelu, liiketoiminnan ja osaamisen kehittäminen, lehtikilpailut, uudistuva opetus-suunnitelma ja journalismin luotettavuus. Puhujina olivat liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner, Heikki Heikkilä, Haaga-Helian journalismin opiskelijat, Arto Henriksson, Piia Hietamäki, Kim Huovinlahti, Jouko Jokinen, Jani Kaski, Johannes Koponen, Antti-Pekka Pietilä, Pekka Puikkonen, Risto Savikko, Kaija Sinko, Risto Uimonen ja Tommy Westerlund. Lisäksi illallispuhujana oli oikeus- ja työministeri Jari Lindström.

Paikallislehtien omassa iltapäivässä aiheina olivat paikallislehti mainostajan silmin, paikallisten yhteisöjen sisältöjen hyödyntäminen ja sisältömarkkinointi. Puhujina iltapäivässä olivat Juha Erkkilä, Sari Kuusinen, Matti Lintulahti, Mari Riipinen ja Hannu Strengell.

Kaupunkilehtien omassa iltapäivässä keskusteltiin kaupunkilehtien menestystekijöistä. Minkä varaan voi tulevaisuuden rakentaa? Puhujina päivässä olivat Kim Huovinlahti, Karri Kannala, Sinikka Laine, Antti-Pekka Pietilä, Petri Piipari ja Leena Talvensaari.

Osallistujia 158

Jakelun ajankohtaispäivä 2015 19.11.2015 Vantaa

Jakelun ajankohtaispäivän aiheina olivat postilain uudistus ja sen avaamat mahdollisuudet, jakelun laatu ja mainoskieltosuosituksen muuttuminen.

Jakelupäivässä esiintyivät Mikko Alkio, Jani Jolkonen, Helvi Liukkaala, Elina Malmgren, Henriikka Piekkala, Antti-Pekka Pietilä, Pekka Puikkonen, Jukka Ranua ja Marko Toivari.

Osallistujia 62

Mediapäivä 2015 – Sisällöt elämään 25.11.2015

Mediatoimialan yhteinen Mediapäivä 2015 kokosi alan ammattilaiset, yritysjohtajat ja yhteiskunnalliset vaikuttajat Sisällöt elämään -teeman äärelle.

Sanomalehtien Mediapäivä-aamussa tutustuttiin tulevaisuuden mediankäyttäjään, pohdittiin sanomalehden roolia suomalaisessa yhteiskunnassa, digitaalisen uutisen luotettavuuden kasvatamista sekä asiakkuuden merkitystä. Puhujina tilaisuudessa Juha Rahkonen, Heikki Nikali, Minna Holopainen ja Elina Kukkonen.

Mediapäivän pääseminaarissa kuultiin kaksi kotimaista ja kaksi kansainvälistä huippuesitystä. Iltapäivän avasi liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner. Professori Petri Parvinen iski suomalaisen perinteiseen akilleen kantapäähän, myyntiin ja markkinointiin. Journalismin Spotifyksi hehkutetun Blendlen Sebastiaan Lemmens sekä hakukonejätti Googlen Madhav Chinnappa toivat Mediapäivään uusia tuulia maailmalta. Tilaisuuden päätti paneelikeskustelu, jossa päätoimittajat Merja Ylä-Anttila, Kaius Niemi ja Ville Pernaa käsittelevät media-alan tulevaisuutta yhdessä Teke-sin Ilona Lundströmin ja Lappeenrannan teknisen yliopiston professori Anssi Vanjoen kanssa.

Osallistujia 468 (170 sanomalehtien media-aamussa)

Sanomalehtien Liiton jäsenet 31.12.2015

Jäsenjulkaisijat (99) Jäsenlehdet (237)

Ajan Sana Oy

Uusi Aika

Akaan Seutu Lehti Oy

Akaan Seutu

Alma Media Kustannus Oy

Aamulehti

Janakkalan Sanomat

Jokilaakso

Jämsän Seutu

Kankaanpään Seutu

KMV-lehti

Lapin Kansa

Lounais-Lappi

Luoteisväylä

Merikarvia-lehti

Nokian Uutiset

Pohjolan Sanomat

Pyhäjokiseutu

Raahelainen

Raahen Seutu

Rannikkoseutu

Satakunnan Kansa

Suur-Keuruu

Sydän-Satakunta

Tyrvään Sanomat

Uusi Rovaniemi

Valkeakosken Sanomat

Vekari

Alma Media Suomi Oy

Ilta-lehti

Esan Kaupunkilehdet Oy

Seutu4 Hollolan Sanomat

Seutu4 Nastola-lehti

Seutu4 Orimattilan aluelehti

Seutu4 Päijät-Häme

Uusi Lahti

ESV-Paikallismediat Oy

Joroisten Lehti

Juvan Lehti

Kaakonkulma

Kangasniemen Kunnallislehti

Keskilaakso

Luumäen Lehti

Länsi-Saimaan Sanomat

Paikallislehti Joutseno

Pitäjänuutiset

Puruvesi

Etelä-Suomen Media Oy

Aamuposti

Helsingin Uutiset

Hyvinkään Viikkouutiset

Italohja

Ilta-Maksimi

Imatralainen

Keski-Uusimaa

Lappeenrannan Uutiset

Länsi-Uusimaa

Länsiväylä

Mäntsälän Uutiset

Nurmijärven Uutiset

Riihimäen seudun Viikkouutiset

Sipoon Sanomat

Tamperelainen

Turkulainen

Tuusulanjärven Viikkouutiset

Uusimaa

Vantaan Sanomat

Vihdin Uutiset

Forum24 Oy

Forum24

Förlags Ab Sydvästkusten

Pargas Kungörelser

Åbo Underrättelser

Haapajärvi-Seura ry

Maaselkä

HSS Media Ab

Syd-Österbotten

Vasabladet

Österbottens Tidning

Huittisten Sanomalehti Oy

Lauttakylä

Hämeen Paikallismedia Oy

Hämeenkulma

Keski-Häme

Hämeen Sanomat Oy

Forssan Lehti

Hämeen Sanomat

Hämeenlinnan Kaupunkiutiset

Seutu-Sanomata

Iitin Lehti Osakeyhtiö

Iitinseutu

Ilmajoki-lehti Oy

Ilmajoki-lehti

I-Mediat Oy

Epari

Ikkuna

Ilkka

Jurvan Sanomat

Järvisseutu

Komiat

Pohjalainen

Suupohjan Sanomat

Viiskunta

Itäväylä Viestintä Oy

Itäväylä

Jalasjärvi Oy

JP-Kunnallissanomat

Joutsan Seutu Oy

Joutsan Seutu

Joutsen Media Oy

Iijokiseutu

Koillissanomat

Oulu-lehti

Rantalakeus

Siikajokilaakso

Juuka-Seura ry

Vaarojen Sanomat

Järvisseudun Mediatolo Oy

Järvisseudun Sanomat

Kaakon Viestintä Oy

Etelä-Saimaa

Itä-Savo

Kouvolan Sanomat

Kymen Sanomat

Länsi-Savo

Uutisvuoksi

Vartti Etelä-Karjala

Vartti Kouvolaa

Viikkoset

Kaleva Oy

Kaleva

Kangasalan Sanomalehti-Osakeyhtiö

Kangasalan Sanomat

Kansalliskustannus Oy

Nykypäivä

Verkkouutiset

Kansan Uutiset Oy

Kansan Uutiset Viikkolehti

Satakunnan Työ

Karelia Viestintä Oy

Karjalan Heili

Kauhajoen Kunnallislehti Oy

Kauhajoki-lehti

Kauppalehti Oy

Kauppalehti

Kaupunkilehti Pohjois-Kymenlaakso Oy

Kaupunkilehti Pohjois-Kymenlaakso

Keski-Karjalan Kustannus Oy

Parikkalan-Rautjärven Sanomat

Keski-Karjalan Paikallislehti Oy

Koti-Karjala

Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oy

Haapavesi-lehti

Kalajokilaakso

Kalajokiseutu

Keskipohtanmaa

Kokkola-lehti

Lestijoki

Nivala

Perhonjokilaakso

Pietarsaaren Sanomat

Selänne

Keski-Suomen Media Oy

Hankasalmen Sanomat

Keskisuomalainen

Laukaa-Konnevesi

Sampo

Sisä-Suomen Lehti

Suur-Jyväskylän Lehti

Viispiikkinen

Viitasaaren Seutu

Kiuruvesi Lehti Oy

Kiuruvesi

Korpilahden Paikallislehti Oy

Korpilahti

KSF Media Ab

Hangötidningen - Hangonlehti

Hufvudstadsbladet

Loviisan Sanomat

Västra Nyland

Östnyland

Kuhmoisten Sanomat Oy

Kuhmoisten Sanomat

Kurikka-lehti Oy

Kurikka-lehti

Kustannus Oy Demari

Demokraatti

Kustannus Oy Puolangan DTP

Puolanka-lehti

Kustannusliike Aluelehdet Oy

Alueviesti

Lalli Oy

Satakunnan Viikko

Ulvilan Seutu

Lapua-Säätiö

Lapuan Sanomat

Lauttasaari-seura ry

Lauttasaari-lehti

Lempäälän-Vesilahden Sanomat Oy

Lempäälän-Vesilahden Sanomat

Lieksan Lehti Oy

Lieksan Lehti

Liperin Kotiseutu-uutiset Ky

Kotiseutu-uutiset

Marva Media Oy

Länsi-Suomi

Raumalainen

Mediatalo ESA Oy

Etelä-Suomen Sanomat

Itä-Häme

ML-Mediat Oy

Naantalın-Raision kaupunkiutiset

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

Nya Åland

Oriveden Sanomalehti Osakeyhtiö

Oriveden Sanomat

Padasjoen Sanomat Oy

Padasjoen Sanomat

Perniönseudun Lehti Oy

Perniönseudun Lehti

Petäjäveden Petäjäiset ry

Petäjävesi

Pihtipudas-Seura ry

Kotiseudun Sanomat

Pitäjäsanomat Oy

Orimattilan Sanomat

Plari Oy

Laitilan Sanomat

Pogostan Sanomat Oy

Pogostan Sanomat

Pohjankyrön Media Oy

Kyrönmaa-lehti

Pohjankyrö-lehti

Tejuka

Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy

Outokummun Seutu

Pielisjokiseutu

Poiju Julkaisut Oy

Kaupunkilehti Ankkuri

Priimus Media Oy

Auranmaan Viikkolehti

Loimaan Lehti

Präntti Oy

Hämeenkyrön Sanomat

Pohjois-Satakunta

Seutulehti UutisOiva

Punkalaitumen Sanomat Oy

Punkalaitumen Sanomat

Puumala-Seura ry

Puumala

Pyhäjärven Sanomat Oy

Pyhäjärven Sanomat

Pyhäjärvisseudun Paikallislehti Oy

Alasatakunta

Rantapohja Oy

Rantapohja

Ruoveden Sanomalehti Oy

Ruovesi

Teisko-Aitolahti

Salon Seudun Sanomat Oy

Kaarina-lehti

Kunnallislehti Paimio-Sauvo-Kaarina

Paikallislehti Somero

Salon Seudun Sanomat

Salonjokilaakson Sanoma Oy

Salonjokilaakso

Sanoma Media Finland Oy

Helsingin Sanomat

Ilta-Sanomat

Metro

Taloussanomat

Sanomalehti Karjalainen Oy

Karjalainen

Savon Media Oy

Heinäveden Lehti

Iisalmen Sanomat

Koillis-Savo

Kuopion Kaupunkilehti

Matti ja Liisa

Miilu

Paikallislehti Sisä-Savo

Pieksämäen Lehti

Pielavesi-Keitele

Pitäjäläinen

Savon Sanomat

Soisalonn Seutu

Uutis-Jousi

Warkauden Lehti

Viikkosavo

Sievi-Seura ry

Sieviläinen

SLP Kustannus Oy

Kainuun Sanomat

Koti-Kajaani

Koti-Lappi

Kuhmolainen

Sotkamo-lehti

Ylä-Kainuu

SLY-Kaupunkimedia Oy

Seinäjoen Sanomat

Sulkavan Kotiseutulehti Oy

Sulkava-lehti

Suomen Hevosurheilulehti Oy

Hevosurheilu

Suomenmaan Kustannus Oy

Suomenmaa

Sydän-Hämeen Kustannus Oy

Sydän-Hämeen Lehti

Tervareitti Oy

Tervareitti

Torniolainen Oy

Kemi-Tornio kaupunkilehti

Turun Sanomat Oy

Turun Sanomat

Turun Seutu Oy

Turun Tienoo

Turun Tietotarjonta Oy

Aamuset

Urjalan Sanomat Oy

Urjalan Sanomat

Uudenkaupungin Sanomat Oy

Uudenkaupungin Sanomat

Vakka-Suomen Media Osuuskunta

Vakka-Suomen Sanomat

Viestilehdet Oy

Maaseudun Tulevaisuus

Viestintä Alanko Oy

Elimäen Sanomat

Viestipantteri Oy

Paikallisuutiset

Ylä-Karjala Oy

Ylä-Karjala

Ylä-Satakunnan Sanomalehti Oy

Ylä-Satakunta

Ylöjärven Uutiset Oy

Ylöjärven Uutiset

Sanomalehtien Liiton jäsenet

Muut jäsenet (24)

Alma Manu Oy
Alma Media Oyj
Arena Partners Oy
Esa Lehtipaino Oy
HSS Media-bolagen Ab
HSS New Media Ab
Ilkka-Yhtymä Oyj
Ilves Jakelu Oy
I-print Oy
Keskisuomalainen Oyj
Kirjapaino Oy Westpoint
Kärkimedia Oy
Lehtisepät Oy
Länsi-Savo Oy
Marva Group Oy
Oulun Jakelutoimisto Oy
Oy Suomen Tietotoimisto - Finska
Notisbyrå Ab
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj
Sanoma Oyj
Savon Jakelu Oy
Suomen Lehtiyhtymä Oy
Suomen Paikallismediat Oy
TS-Yhtymä Oy
Väli-Suomen Media Oy

Lehtiketjut

Sanoma- ja kaupunkilehdet konserneittain

Aina Group Oyj

Forssan Lehti
Hämeen Sanomat
Hämeenlinnan Kaupunkiutiset
Seutu-Sanomat

Alma Media Oyj

Aamulehti
Iltalehti
Janakkalan Sanomat
Jokilaakso
Jämsän Seutu
Kankaanpään Seutu
Kauppalehti
KMOV-lehti
Lapin Kansa
Lounais-Lappi
Luoteisväylä
Merikarvia-lehti
Nokian Uutiset
Pohjolan Sanomat
Pyhäjokiseutu
Raahelainen
Raahen Seutu
Rannikkoseutu
Satakunnan Kansa
Suur-Keuruu
Sydän-Satakunta
Tyrvään Sanomat
Uusi Rovaniemi

Valkeakosken Sanomat

Vekuri

Eteenpäin Osakeyhtiö

Kaupunkilehti Ankkuri

Kaupunkilehti Pohjois-Kymenlaakso

Förlags Ab Sydvästkusten

Pargas Kungörelser

Åbo Underrättelser

HSS Media-bolagen Ab

Syd-Österbotten

Vasabladet

Österbottens Tidning

Hämeen Paikallismedia Oy

Hämeenkulma

Keski-Häme

Ilkka-Yhtymä Oyj

Epari

Ikkuna

Ilkka

Jurvan Sanomat

Järviselä

Komiat

Pohjalainen

Suupohjan Sanomat

Viiskunta

Joutsen Media Oy

Iijokiseutu

Koillissanomat

Oulu-lehti

Rantalakeus

Siikajokilaakso

Suomenmaa

Kaleva Oy

Forum24

Kaleva

Kansalliskustannus Oy

Nykypäivä

Verkkouutiset

Kansan Uutiset Oy

Kansan Uutiset Viikkolehti

Satakunnan Työ

Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj

Haapavesi-lehti

Kalajokilaakso

Kalajokiseutu

Keskipohjanmaa

Kokkola-lehti

Lestijoki

Nivala

Perhonjokilaakso

Pietarsaaren Sanomat

Selänne

Keskisuomalainen Oyj

Aamuposti

Hankasalmen Sanomat

Heinäveden Lehti

Helsingin Uutiset

Hyvinkään Viikkouutiset

Iisalmen Sanomat

Iltalohja

Iltamakasiini

Imatralainen

Keskisuomalainen

Keski-Uusimaa

Koillis-Savo

Kuopion Kaupunkilehti

Lappeenrannan Uutiset

Laukaa-Konnevesi

Länsi-Uusimaa

Länsiväylä

Matti ja Liisa

Miilu

Mäntsälän Uutiset

Nurmijärven Uutiset

Paikallislehti Sisä-Savo

Pieksämäen Lehti

Pielavesi-Keitele

Pitäjälainen

Riihimäen seudun Viikkouutiset

Sampo

Savon Sanomat

Sipoon Sanomat

Sisä-Suomen Lehti

Soisalon Seutu

Suur-Jyväskylän Lehti

Tamperelainen

Turkulainen

Tuusulanjärven Viikkouutiset

Uusimaa

Uutis-Jousi

Vantaan Sanomat

Warkauden Lehti

Vihdin Uutiset

Viikkosavo

Viispiikkinen

Viitasaaren Seutu

KSF Media Ab

Hangötidningen - Hangonlehti

Hufvudstadsbladet

Loviisan Sanomat

Västra Nyland

Östra Nyland

Lalli Oy

Satakunnan Viikko

Ulvilan Seutu

Länsi-Savo Oy

Etelä-Saimaa

Itä-Savo

Joroisten Lehti

Juvan Lehti

Kaakonkulma

Kangasniemen Kunnallislehti

Keskilaakso

Kouvola Sanomat

Kymen Sanomat

Luumäen Lehti

Länsi-Saimaan Sanomat
Länsi-Savo
Paikallislehti Joutseno
Pitäjän uutiset
Puruvesi
Uutisvuoksi
Vartti Etelä-Karjala
Vartti Kouvola
Viikkoset

Marva Group Oy

Länsi-Suomi
Raumalainen

Pirkanmaan Lehtitalo

Akaan Seutu
Lempäälän-Vesilahden Sanomat
Sydän-Hämeen Lehti
Ylöjärven Uutiset

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy

Karjalainen
Karjalan Heili
Lieksan Lehti
Outokummun Seutu
Parikkalan-Rautjärven Sanomat
Pielisjokiseutu
Pogostan Sanomat
Ylä-Karjala

Präntti Oy

Hämeenkyrön Sanomat
Pohjois-Satakunta
Seutulehti UutisOiva

Ruoveden Sanomalehti Oy

Ruovesi
Teisko-Aitolahti

Sanoma Oyj

Helsingin Sanomat
Ilta-Sanomat
Metro
Taloussanomat

TS-Yhtymä Oy

Aamuset
Auranmaan Viikkolehti
Kaarina-lehti
Kunnallislehti Paimio-Sauvo-Kaarina
Laitilan Sanomat
Loimaan Lehti
Paikallislehti Somero
Salon Seudun Sanomat
Turun Sanomat
Uudenkaupungin Sanomat

Ujaisen lehtiperhe

Kurikka-lehti
Kyrönmaa-lehti
Pohjankyrö-lehti
Tejuka

Muutokset jäsenistössä 1.1.2015 alkaen

Uudet jäsenet

Kaakon Viestintä Oy (1.1.2015)
ML-Mediat Oy (1.1.2015)
Salon Seudun Sanomat Oy (1.1.2015)
Vakka-Suomen Media Osuuskunta (1.1.2015)
SLP Kustannus Oy (17.3.2015)

Jäsenyyden loppuminen

Esa Jakelut Oy 31.12.2014 (fuusioitui Mediatalo
ESA Oy:öön)

Salon Seudun Sanomat Oy 31.12.2014 (kokonaisja-
kautuminen Salon Seudun Sanomat Oy:öön)

Vakka-Suomen Sanomien kuntayhtymä 31.12.2014
(kustannustoiminnan yhtiöittäminen Vakka-Suo-
men Media Osuuskuntaan)

Kirjapaino Oy Westpoint Oy 31.12.2015 (fuusioi-
tui)

Kälviän Seudun Sanomat 31.12.2015 (toiminta
loppui)

Suomenmaan Kustannus Oy 31.12.2015 (fuusioitui
Joutsen Media Oy:öön)

Julkaisija- ja nimenmuutokset

Sanomalehti Keski-suomalainen Oy:n uusi nimi
1.1.2015 alkaen Keski-Suomen Media Oy

Savon Aluemediat Oy:n uusi nimi 1.1.2015 alkaen
Savon Media Oy

SLY-Kaupunkilehdet Oy:n uusi nimi 1.1.2015 alkaen
Etelä-Suomen Media Oy

Etelä-Hämeen lehden uusi nimi on Hämeenkulma
(11/2015)

Uudet jäsenlehdet

Iltamakasiini (Etelä-Suomen Media Oy)
Naantali-Raisio Kaupunkiuutiset (ML-Mediat Oy)

Lopetetut jäsenlehdet

Ykkössanomat (Salon Seudun Sanomat Oy)
31.12.2015

Satakunnan Työ (Kansan Uutiset Oy myi julkaisuoi-
keudet) 31.12.2015

Muutokset kustantajissa

Pietarsaaren Sanomat myytiin 1.5.2015 Pietarsaa-
ren Sanomat Oy:ltä Keskipohjanmaan Kirjapaino
Oy:lle.

Kuriiri-lehti myytiin Alma Media Kustannus Oy:ltä
Kuriirilainen Oy:lle.

Tamperelaisen liiketoiminta siirtyi Etelä-Suomen
Media Oy:öön 1.10.2015.

Joroisten Lehden liiketoiminta siirtyi ESV-Paikallis-
mediat Oy:ltä Savon Media Oy:lle 30.11.2015.

Henkilökunta

Sanomalehtien Liiton toimihenkilöt kuuluivat Viestinnän Keskusliiton henkilökuntaan. Liiton palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa kahdeksan henkilöä.

Liittojohtajana toimi filosofian tohtori Jukka Holmberg. Hän toimi 1.5.–31.7.2015 oman toimensa ohella Viestinnän Keskusliiton vt. toimitusjohtajana.

Kuluttaja-asiakkuuksista ja mediamarkkinoinnista vastaavana johtajana toimi kauppatieteiden maisteri Sirpa Kirjonen.

Mediakasvatusasiantuntijana toimi filosofian maisteri Hanna Romppainen.

Jäsenpalvelupäällikkönä toimi humanististen tieteiden kandidaatti Ilona Hannikainen. Hän vastasi myös paikallislehti- ja kaupunkilehtiasioista.

Viestinnän Keskusliiton ja Sanomalehtien Liiton yhteisenä viestintäpäällikkönä toimi valtiotieteiden maisteri Päivi Mykkänen ja tiedottajana valtiotieteiden kandidaatti Anne Suvanto.

Suomen Lehistön päätoimittajana toimi liittojohtaja Jukka Holmberg, toimituspäällikkönä 6/2015 saakka filosofian maisteri Riikka Virranta ja hänen äitiysvapaansa sijaisena toimitussihteerinä, filosofian maisteri Noora Autio.

Määräaikaisena projektityöntekijänä Sanomalehti mukana muuttuvassa koulussa -hankkeessa työskenteli Piia Hietämäki 23.11.2015 alkaen.

**”LEHTI KULKEE
SINNE MINNE
MINÄKIN,
LUKUVÄLINE
VAIN VAIHTUU.”**

sanomalehtien liitto

Toimielimet

Hallitus

Puheenjohtaja

Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi,
Keskisuomalainen Oy

Varapuheenjohtajat

Vastaava päätoimittaja Jouko Jokinen,
Alma Media Kustannus Oy
Liiketoimintajohtaja Petteri Putkiranta, Sanoma
Media Finland Oy

Jäsenet

Kehitysjohtaja Jens Berg, KSF Media Ab
Toimitusjohtaja Jukka Haapalainen, Kaleva Oy
Toimitusjohtaja Jaakko Ketonen, Turun Sanomat
Oy
Toimitusjohtaja Matti Korkiatupa, Ilkka-Yhtymä
Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja Heikki Laurinen,
Viestilehdet Oy
Toimitusjohtaja Antti-Pekka Pietilä,
Etelä-Suomen Media Oy
Toimitusjohtaja Jukka Ottela, Mediatulo ESA Oy
Toimitusjohtaja Vesa Pihlajamaa, Keski-Pohjan-
maan Kirjapaino Oy
Toimitusjohtaja Raimo Puustinen,
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy
Hallituksen puheenjohtaja Jukka Tikka,
Länsi-Savo Oy
Toimitusjohtaja, päätoimittaja Jaakko Ujainen,
Pohjankyrön Media Oy

Sihteeri

Liittojohtaja Jukka Holmberg, Sanomalehtien
Liitto

Kokouksia 6

Tilintarkastaja

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy

Strategiaryhmät ja jaostot

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja Jarkko Haukilahti,
Esan Kaupunkilehdet Oy

Jäsenet

Toimitusjohtaja Sauli Huikuri, Joutsen Media Oy
Toimitusjohtaja, päätoimittaja Tarja Kojola,
Lapua-Säätiö
Tuoteryhmäpäällikkö Maarit Lamminmäki,
Sanoma Media Finland Oy
Sisältömyynnin myyntijohtaja Pauliina Makko-
nen, Alma Media Kustannus Oy
Markkinointi- ja yhteyspäällikkö Kati Mélat,
Kärkimedia Oy

Markkinointijohtaja Fredrik Nars, KSF Media Ab
Toimitusjohtaja Juha Pelkonen, ESV-Paikallismediat Oy 9/2015 saakka
Levikkipäällikkö Tommi Peura, I-Mediat Oy
Toimitusjohtaja Vesa Pihlajamaa, Keskipohjanmaan Kirjapaino Oy
Päätoimittaja Jari Tourunen, Savon Media Oy 9/2015 saakka

Sihteeri

Johtaja Sirpa Kirjonen, Sanomalehtien Liitto

Kokouksia 4

Uudet verkko- ja printtilukijasuhteet -strategiaryhmä

Puheenjohtaja

Vastaava päätoimittaja Jouko Jokinen, Alma Media Kustannus Oy

Muut jäsenet

Kehitysjohtaja Osmo Kurki, Keski-suomalainen Oy
Päätoimittaja Päivi Kallo, Etelä-Suomen Media Oy
Päätoimittaja Ville Pohjonen, Salon Seudun Sanomat Oy
Liiketoimintajohtaja Juha Portaankorva, Kaleva Oy
Vastaava uutispäällikkö Risto Salminen, Sanomalehti Karjalainen Oy
Toimituspäällikkö Erja Yläjärvi, Sanoma Media Finland Oy

Sihteeri

Mediakasvatusasiantuntija Hanna Romppainen, Sanomalehtien Liitto

Kokouksia 4

Paikallislehtijaosto

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja, päätoimittaja Jaakko Ujainen, Pohjankyrön Media Oy

Jäsenet

Päätoimittaja Minna Ala-Heikkilä, Alma Media Kustannus Oy
Toimitusjohtaja, päätoimittaja Marja Mölsä, Lieksan Lehti Oy
Julkaisuliiketoiminnan johtaja Alpo Ohtamaa, Keskipohjanmaan Kirjapaino Oy
Toimitusjohtaja Olli Sirén, Pirkkanmaan Lehtitalo
Paikallislehtijohtaja, päätoimittaja Hannu Stengell, Keski-Suomen Media Oy
Toimitusjohtaja Marko Torni, Keski-Karjalan Paikallislehti Oy
Päätoimittaja Kati Uusitalo, Priimus Media Oy

Sihteeri

Jäsenpalvelupäällikkö Ilona Hannikainen, Sanomalehtien Liitto

Kokouksia 3

Kaupunkilehtijaosto

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja Antti-Pekka Pietilä, Etelä-Suomen Media Oy

Jäsenet

Toimitusjohtaja Jarkko Haukilahti, Esan Kaupunkilehdet Oy
Päätoimittaja Hannu Helineva, Kaakon Viestintä Oy
Päätoimittaja, toimitusjohtaja Arttu Käyhkö, Karelia Viestintä Oy
Päätoimittaja Anne Lahnajärvi, Etelä-Suomen Media Oy
Myyntijohtaja Timo Mehtälä, Forum24 Oy
Päätoimittaja Tiina Nousiainen, Alma Media Kustannus Oy
Julkaisuliiketoiminnan johtaja Alpo Ohtamaa, Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oy
Päätoimittaja Sauli Pahkasalo, Joutsen Media Oy
Toimitusjohtaja, päätoimittaja Petri Piipari, Poiju Julkaisut Oy
Päätoimittaja Laura Syväoja, I-Mediat Oy

Sihteeri

Jäsenpalvelupäällikkö Ilona Hannikainen, Sanomalehtien Liitto

Kokouksia 3

Jakelun edunvalvontaryhmä

Puheenjohtaja

Liittojohtaja Jukka Holmberg, Sanomalehtien Liitto

Jäsenet

Toimitusjohtaja Kari Juutilainen, Alma Media Kustannus Oy
Toimitusjohtaja Matti Korkiatupa, Ilkka-Yhtymä Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja Heikki Laurinen, Viestilehdet Oy
Toimitusjohtaja Jukka Ottela, Mediatalo ESA Oy
Liiketoimintajohtaja Petteri Putkiranta, Sanoma Media Finland Oy
Toimitusjohtaja Erkki Summanen, Savon Media Oy

Sihteeri

Senior Associate Henriikka Piekkala, Borenius Oy
Kokouksia 1

Edustukset

ENPA (European Newspaper Publishers' Association)

Board: toimitusjohtaja Pekka Soini, Sanoma Media Finland Oy

Directors' Round Table: liittojohtaja Jukka Holmberg

Legal and Social Affairs Committee: lakiasiainjohtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto

Copyright Working Party: lakiasiainjohtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto

EU-asiain komitean viestintäjaosto: lakiasiainjohtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto

Julkisen sanan neuvosto

Neuvoston jäsenet

Päätoimittaja Kalle Heiskanen
Päätoimittaja Hannu Helineva, Kaakon Viestintä Oy

Neuvoston varajäsenet

Uutispäällikkö Veikko Valtonen, uutispäällikkö, Lännen Media
Päätoimittaja Katariina Anttila, Keskipohjanmaan Kirjapaino Oy

Neuvoston kannatusyhdistyksen hallitus
Liittojohtaja Jukka Holmberg

Neuvoston kannatusyhdistys
Liittojohtaja Jukka Holmberg
Päätoimittaja Arto Henriksson, KSF Media Ab

Kopioisto ry

Hallitus: toimitusjohtaja Valtteri Niiranen, Viestinnän Keskusliitto 5/2014 saakka, sen jälkeen liittojohtaja Mikko Hoikka, Aikakauslehtien Liitto

Valokopiojaosto: liittojohtaja Jukka Holmberg
Yritysdigiluparyhmä: liittojohtaja Jukka Holmberg

Media Audit Finland Oy

Hallitus

Toimitusjohtaja Tom Jungell, Kärkimedia Oy
Vice president Caroline Lilius, Sanoma Media Finland Oy
Myyntijohtaja Jaakko Sipola, Alma Media Kustannus Oy

Levikintarkastusjaosto

Markkinointipäällikkö Heidi Landström, Turun Sanomat Oy

Johtaja Päivi Sairo, I-Mediat Oy
Bisnesanalyttikko Janne Numminen, Sanoma News Oy

Mainonnan eettinen neuvosto

Sanomalehtien Liiton ja Aikakauslehtien Liiton yhteisinä edustajina päätoimittajat Lauri Kontro ja Tapani Ruokanen

Mainonnan Neuvottelukunta

Johtaja Sirpa Kirjonen

News Media Europe (10/2015 alkaen)

Board: liittojohtaja Jukka Holmberg

Copyright Task Force: lakiasiainjohtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto

Tampereen yliopiston Nuoret estradile -hankkeen ohjausryhmä

Mediakasvatusasiantuntija Hanna Romppainen

Turun ammattikorkeakoulun Digitopia-hankkeen ohjausryhmä

Liittojohtaja Jukka Holmberg

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden valtuuskunta

(Valtioneuvoston kanslian asettama)
Liittojohtaja Jukka Holmberg

Tekijänoikeusneuvosto

(opetusministeriön alainen)
Johtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto
varajäsenenä lakimies Ismo Huhtanen, Sanoma Oy

Tekijänoikeustoimikunta

(opetusministeriön asettama)
Johtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto

Toimittajakoulutuksen neuvottelukunta

Liittojohtaja Jukka Holmberg

Viestinnän Keskusliiton hallitus

Puheenjohtaja

Pekka Soini, Sanoma Media Finland Oy

Jäsenet

Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, Keskisuomalainen Oy
Toimitusjohtaja Jaakko Ketonen, Turun Sanomat Oy
Toimitusjohtaja Jarmo Koskinen, Kaakon Viestintä Oy (työelämävaliokunnan puheenjohtaja)

Toimitusjohtaja, päätoimittaja Jaakko Ujainen,
Pohjankyrön Media Oy

Viestintäalan tutkimussäätiö

Hallitus: varajäsenenä liittojohtaja Jukka Holmberg

WAN-IFRA (World Association of Newspapers and News Publishers)

Board: Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi,
Keski-suomalainen Oyj

The Committee of Directors: liittojohtaja Jukka Holmberg

Young Reader Committee: mediakasvatusasiantuntija Hanna Romppainen

Sammandrag

År 2015 låg tyngdpunkten för förbundets verksamhet på intressebevakning för dagstidningar och gratistidningar, främjandet av dagstidningsbranschens konkurrenskraft och dess image samt skapandet av nya läsarrelationer.

Förbundets intressebevakning dominerades av politisk påverkan inför riksdagsvalet i april 2015 samt efter valet arbete med att påverka av regeringsprogrammet.

I programmet för Juha Sipiläs trepartiregering intogs en ny ställning till mervärdesskatten på digitalt tidningsinnehåll. Finland lovade börja arbeta för att tillåta en lägre skattesats för digitalt innehåll inom EU. Mervärdesskatten på prenumeration av tryckta tidningar förblev tio procent.

Regeringen beslutade att tillsätta en parlamentarisk arbetsgrupp för att utvärdera Rundradions finansiering och uppdrag. Arbetsgruppen inledde sin verksamhet under ledning av Arto Satonen i slutet av året. Gruppen fick direktiv av mediemarknadsarbetsgruppen som leddes av Anssi Vanjoki, tillsatt av kommunikationsminister Anne Berner.

Förnyelsen av postlagen som man hänvisade till i regeringsprogrammet inleddes med ett förslag om att frångå postkoncessioner. I dess helhetsförnyelse som bereds under år 2016 bedöms omfattningen av postdistributionen enligt skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Tidningarnas Förbund betonade att man med tanke på läsare, annonsörer och affärsverksamhetens framtid bör bevara grundutdelningen av post fem dagar i veckan under en lång tid framöver.

Betydelsen av pålitlig information framhövdes

Postens åtgärder som begränsar tidningsutdelning förorsakade problem. Postens nya reklamsvep Postinen innebar att storspridningen av gratistidningar och lokaltidningar minskade med två vardagar. Övriga vardagar begränsades antalet utdelade produkter. Posten vägrade fortsättningsvis att dela ut storspridningar av gratistidningar och dagstidningar till hushåll med reklamförbud. Finlands Direktmarknadsföringsförbund ASML tvingades efter konkurrens- och konsumentverkets krav frångå sin utdelningsrekommendation där man felaktigt jämförde oadresserade tidningar med reklam.

Betydelsen av mediefostran, tillförlitlig information och ansvarsfulla medier har kommit i fokus för en allt livligare diskussion om webbplatser med falska nyheter samt hatprat och informationskrig. Tidningarnas Förbund började uppmuntra sina medlemstidningar att verka på lokal nivå för att främja mediefostran inom grundskolans nya läroplan. Dagstidningsveckans tema år 2016 gick under rubriken "Är det sant?".

Kombinerade prenumerationer blev vanligare

Mediernas digitalisering var fortfarande i fokus

för diskussionerna om branschen. Ändå kom över 90 procent av totalinkomsterna från dagstidningsprenumerationer och medieförsäljning från affärsverksamhet med tryckta tidningar. Kombinerade prenumerationer på tryckta tidningar och digitalt innehåll blev vanligare och ungefär hälften av dagstidningarna beslutade att slopa möjligheten att prenumerera enbart på papperstidningen.

Antalet dagstidningar som helt lagt ner sin verksamhet har tillsvidare varit få. Betydligt vanligare har varit att minska antalet utgivningsdagar för den tryckta tidningen. Under de senaste fem åren har över 30 dagstidningar gjort detta. Samtidigt har digitalt innehåll blivit vardag för alla tidningar, även om inkomsterna av detta för de flesta tidningars del underskridit förväntningarna. Olika betalningsmodeller på webben blir allt vanligare.

Största delen av finländarna läste dagstidningen i tryck eller digitalt

Enligt Kansallinen Mediatutkimus 2015 läste nio av tio finländare dagstidningen i tryck eller digitalt. Kriterium för den tryckta tidningen var antalet läsare man når och för tidningens digitala tjänst räckvidd per vecka.

Papperstidningen var fortfarande överlägset populärast och nådde nästan 80 procent av finländarna varje vecka. Drygt hälften av finländarna läste dagstidningen på datorn varje vecka, 40 procent i mobilen och var fjärde på pekplattan.

Dagstidningarna fortsättningsvis klart största mediegrupp

År 2015 bevarade dagstidningarna sin ställning som klart största mediegrupp i Finland. De tryckta dagstidningarnas andel av annonsörernas medieinvesteringar uppgick till 30,6 procent (354 miljoner euro).

Den nästa största reklamkanalen var webbmedier, vars andel uppgick till 24,8 procent (286 miljoner euro). Av detta uppskattades dagstidningarnas webb reklam uppgå till ungefär en femtedel, vilket innebär att dagstidningarnas andel av den totala mediereklamen överskred en tredjedel.

Gratistidningarna kunde som enda grupp inom tryckta medier öka sina reklamintäkter. Deras mediereklam ökade med 1,2 procent till 65 miljoner euro. Gratistidningarnas andel av mediereklam uppgick till 5,6 procent.

Efter tryckta dagstidningar och webbmedier kom TV, tidskrifter och gratistidningar följda av radion.

Totalt spenderades 1 155 miljoner euro på mediereklam, vilket var 2,1 procent mindre än år 2014.

Summary

The priorities of the association's activities in 2015 included lobbying for newspapers and free newspapers, enhancing the competitiveness and image of the newspaper industry and creating new reader relationships.

The association's lobbying work was dominated by influencing parties' positions ahead of the Finnish parliamentary elections in April 2015 and negotiations on the government's programme after the elections.

The programme of the three-party government led by Juha Sipilä took a new stance on the VAT treatment of digital newspaper content. Finland promised to start lobbying to allow reduced VAT rates on digital content in the EU. VAT on print subscriptions remained unchanged at 10 per cent.

The government decided to set up a parliamentary working group to evaluate the financing and mission of the Finnish Broadcasting Company Yle. The working group, led by Arto Satonen, was convened at the end of the year. It was advised by the media market working group set up by the Minister of Transport and Communications, Anne Berner, and led by Anssi Vanjoki.

The government programme alluded to a review of the Postal Act, and the first move was a proposal on withdrawing postal licences. The overall review being prepared in 2016 will evaluate the scope of the general mail delivery service obligation. The Finnish Newspapers Association stressed that maintaining at least a five-day basic service well into the future is essential for newspaper readers and advertisers and for commercial viability.

Importance of reliable information highlighted in a new way

Posti Group scaled back newspaper delivery levels, which caused problems. Due to a new system of bundled advertising blanket issues of free newspapers and local papers have been denied two working days of operation. The number of products delivered on other working days was restricted. Posti Group continued to refuse to deliver free newspapers and blanket newspaper issues to households that bar advertising. The Finnish Direct Marketing Association was required by the Finnish Competition and Consumer Authority to withdraw its delivery recommendation, which erroneously considered non-addressed newspapers as equivalent to advertising.

The heightened debate around troll websites, hate speech and propaganda warfare re-emphasised the importance of media education, reliable information and responsible media. The Finnish Newspapers Association encouraged its member newspapers to lobby at the local level for the position of media education in new basic education curricula. The theme of the 2016 Newspaper

Week was named "Is it true?".

Combination subscriptions more common, fewer issuance days

Digitalisation of media usage remained the dominant trend and was the industry's main discussion topic. Nonetheless over 90 per cent of total newspaper subscription and media sales income came from the print edition business. Print and digital combination subscriptions increased in popularity, and around half of daily subscription newspapers ended print-only subscription options.

Newspaper closures have so far been rare exceptions. A much more common trend has been reduced issuance days for print editions. Over the last five years, over 30 newspapers have made such a move. At the same time digital publication has become routine for all papers, although for most papers the income generated has been below expectations. Various online payment models are gaining ground.

Most people read a newspaper in print or digital form

According to the 2015 National Media Survey, nine out of ten Finns read a newspaper in print or digital form. For print, the criterion was all-issue reach and for digital services weekly reach.

Print editions remained by far the most popular way to read newspapers, with a weekly reach of almost 80 per cent of Finns. Over half of Finns read a newspaper on a computer each week, 40 per cent read one on a mobile phone and one in four on a tablet.

Newspapers remain the largest media group by far

In 2015 newspapers retained their position as by far the largest media group in Finland. Printed newspapers accounted for 30.6 per cent of advertisers' media investments (EUR 354 million).

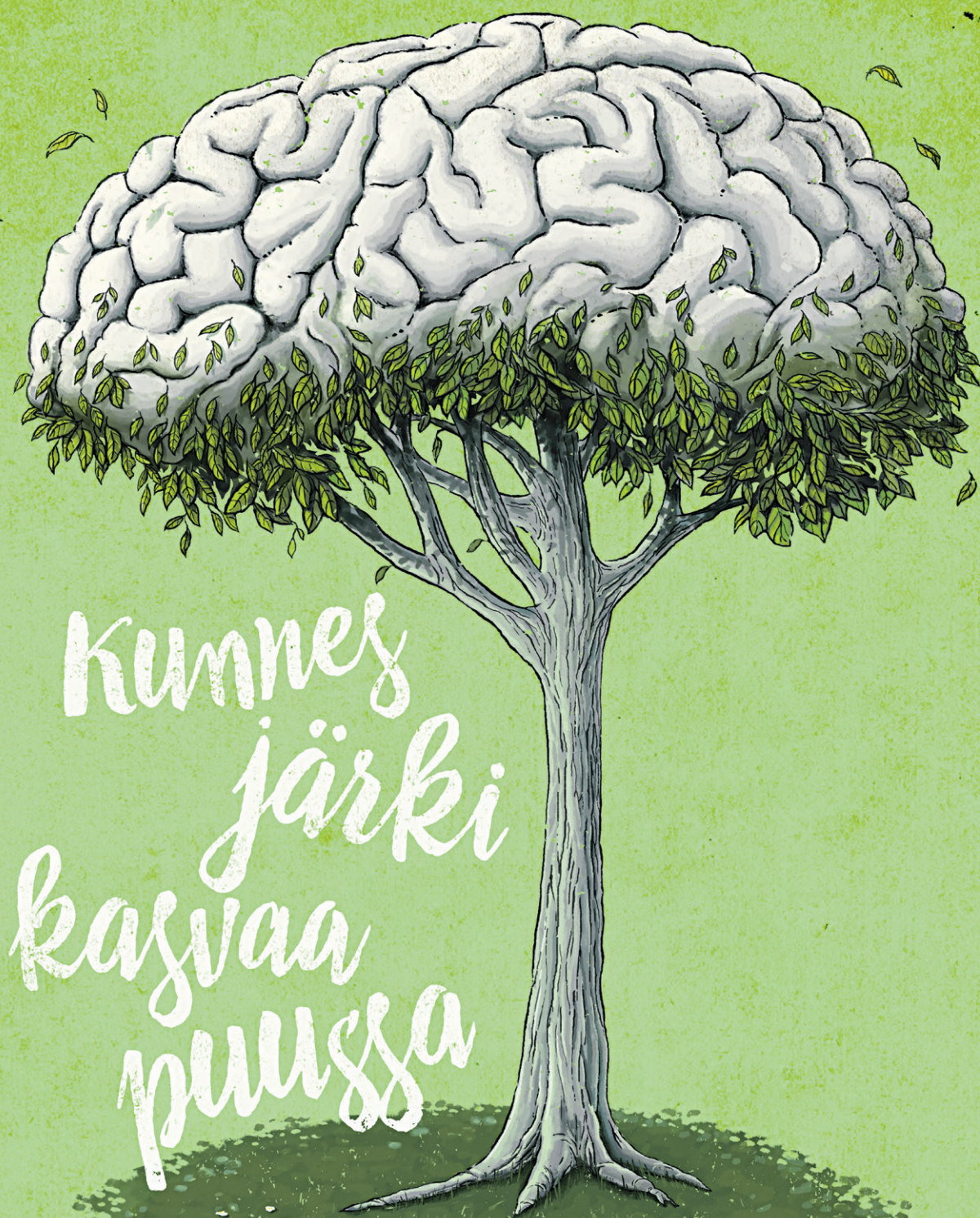
The next largest media channel was online media, with a share of 24.8 per cent (EUR 286 million). Of this, the share of online newspaper advertising was estimated to be around one fifth, giving newspapers over one third of the overall media advertising pie.

Free newspapers were the only printed media group to increase its advertising revenue. Their media advertising volume increased 1.2 per cent to EUR 65 million. Free newspapers and distribution papers accounted for 5.6 per cent of media advertising.

Printed newspapers and online media were followed by television and periodicals, and free newspapers were followed by radio.

The total media advertising spend was EUR 1155 million, which was 2.1 per cent less than in 2014.

Kunnes
järki
kasvaa
puussa

LUE SANOMALEHTIÄ.